

h7

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

УХВАЛЕНО

Вченою радою
Одеського національного
медичного університету

«26» грудня 2024 року

Протокол № 4

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом ректора
Одеського національного
медичного університету
Валерія ЗАПОРОЖАНА

від «__» __ 20__ року

№ _____

СЕРТИФІКАТНА ПРОГРАМА

*«Розвиток клінічного мислення
(Clinical reasoning and clinical case discussion)»*

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
сертифікатної програми
«Розвиток клінічного мислення
(Clinical reasoning and clinical case discussion)»

ІНІЦІЙОВАНО ТА РОЗРОБЛЕНО

ПРОЕКТНОЮ ГРУПОЮ:

1. **Волянська А.Г.** – д.мед.н, професор кафедри акушерства та гінекології
2. **Петровський Ю.Ю.** – к.мед.н., доцент кафедри симуляційних медичних технологій
3. **Усиченко К.М.** – к.мед.н., доцент кафедри інфекційних хвороб з курсом дерматовенерології

СХВАЛЕНО:

Центральною координаційно-методичною радою ОНМедУ

Протокол № 5 від «18» грудня 2024 року

Голова ЦКМР ОНМедУ

Ніна МАЦЕГОРА

(підпис)

1. ПРОФІЛЬ СЕРТИФІКАТНОЇ ПРОГРАМИ
«Розвиток клінічного мислення
(Clinical reasoning and clinical case discussion)»

1.1. Загальні відомості

№	Пункт опису	Опис
1	Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу (кафедри)	Одеський національний медичний університет; Відділ забезпечення клінічних компетентностей Навчально-виробничий комплекс інноваційних технологій навчання Сектор забезпечення якості освіти
2	Обсяг сертифікатної програми (кредитів / годин)	1,5 кредити
3	Тривалість сертифікатної програми (днів, тижнів, місяців)	1,5 тижня
4	Передумови (чи є особливі вимоги щодо освітнього ступеню, фахової підготовки, галузі професійної діяльності слухачів)	Здобувачі 3-6 курсів; Спеціальність «Медицина»
5	Мова викладання	українська, англійська
6	Формат занять	Очна, змішана
7	Інтернет - адреса (офіційний сайт)	https://onmedu.edu.ua/
8	Інформація про розробників сертифікатної програми (проектна група)	Волянська Алла Георгіївна – alla.volyanska@onmedu.edu.ua, +380677013214 – відділ забезпечення клінічних компетентностей – д.мед.н, професор кафедри акушерства та гінекології Петровський Юрій Юрійович – yuriy.petrovskiy@onmedu.edu.ua, +380677638980 – навчально-виробничий комплекс інноваційних технологій навчання – к.мед.н, доцент кафедри симуляційних медичних технологій Усиченко Катерина Миколаївна – kateryna.usychenko@onmedu.edu.ua, +380682607957 – сектор забезпечення якості освіти – к.мед.н, доцент кафедри інфекційних хвороб з курсом дерматовенерології
9	Інформація про куратора сертифікатної програми	Усиченко Катерина Миколаївна – kateryna.usychenko@onmedu.edu.ua, +380682607957 – керівник сектору забезпечення якості освіти – к.мед.н, доцент кафедри інфекційних хвороб з курсом дерматовенерології

1.2. Характеристика програми

№	Пункт опису	Опис
1	Предметна область, галузь знань	ОПП «Медицина», галузь 22 «Охорона здоров'я»
2	Фокус сертифікатної програми	Спеціальна вища освіта галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності «Медицина». Ключові слова: магістр, медицина, охорона здоров'я, повна вища медична освіта
3	Особливості сертифікатної програми	Очна (денна) форма навчання. Програма спрямована на набуття здобувачами компетентностей, які необхідні фахівцям у галузі охорони здоров'я, зокрема сімейної медицини, шляхом поєднання теоретичної і практичної підготовки із застосуванням інноваційних технологій (віртуальний пацієнт платформи CASUS). Освітній процес базується на практично-орієнтованому та компетентнісному підходах, із дотримання принципу «навчання протягом життя» – безперервного професійного розвитку. Спрямована на формування комплексного клінічного мислення, практичного та емоційного інтелекту у випускників задля ефективної реалізації професійних компетенцій. Викладається українською та англійською мовами.
4	Мета сертифікатної програми	Набуття здобувачем вищої освіти знань та компетенцій щодо формування клінічного мислення
5	Завдання сертифікатної програми	Формування та розвиток клінічного мислення за допомогою платформи CASUS (віртуальний пацієнт)
6	Кількість кредитів ЄКТС / годин	1,5 кредити
Програмні компетентності та програмні результати навчання		
7	Загальні компетентності	ЗК1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК4 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності ЗК5 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації ЗК6 Здатність приймати обґрунтоване рішення ЗК7 Здатність працювати в команді ЗК8 Здатність до міжособистісної взаємодії ЗК9 Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології ЗК10 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК11 Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків

		<p>ЗК12 Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем</p> <p>ЗК13 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні</p>
8	Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК1 Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані</p> <p>СК2 Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів</p> <p>СК3 Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання</p> <p>СК4 Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань</p> <p>СК5 Спроможність до застосування інноваційних цифрових технологій в охороні здоров'я</p> <p>СК6 Спроможність до використання інтегрованих цифрових пристроїв та застосунків, інтелектуальних систем підтримки прийняття клінічних рішень</p> <p>СК7 Здатність до роботи з інформацією в цифровому вигляді, взаємодії та співпраці у цифровому середовищі</p> <p>СК8 Здатність до дотримання принципу доброчесності, правових і етичних норм</p>
9	Програмні результати навчання	<p>ПРН1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.</p> <p>ПРН2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.</p> <p>ПРН3. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання.</p> <p>ПРН4. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу, враховуючи вік пацієнта.</p> <p>ПРН5. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого</p>

		<p>рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я.</p> <p>ПРН6. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань.</p> <p>ПРН7. Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями, враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.</p> <p>ПРН8. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.</p> <p>ПРН9. Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.</p>
За результатами навчання на сертифікатній програмі слухач повинен:		
10	Знати	<ul style="list-style-type: none"> • мати розуміння ключових теоретичних моделей, пов'язаних з клінічним мисленням; • бути компетентним у зборі, інтерпретації та синтезі інформації про пацієнта; • бути компетентним у генеруванні диференційних діагнозів, включаючи визначальні та дискримінаційні ознаки; • бути компетентним у визначенні найбільш вірогідних діагнозів та методів лікування на

		<p>основі інтерпретації інформації про пацієнта;</p> <ul style="list-style-type: none"> • знати про переваги та ризики використання систем підтримки прийняття клінічних рішень, включаючи штучний інтелект (ШІ); • бути компетентним у прийнятті рішень, беручи до уваги цілі та сприйняття ситуації пацієнтом; • знати, як визначити цілі лікування разом з пацієнтом на основі наявних доказів, потреб і вподобань пацієнта; • мати уявлення про типові когнітивні помилки та упередження в процесі клінічного мислення та вміти застосовувати стратегії для їх уникнення; • розуміти, як когнітивні упередження, системні проблеми та емоції можуть впливати на клінічне мислення; • знати, як подолати типові проблеми та помилки в процесі клінічного мислення.
11	Вміти	<ul style="list-style-type: none"> • вміти ретельно та ефективно збирати ключові клінічні дані, необхідні для аналізу проблем пацієнта; • вміти ретельно та ефективно аналізувати та інтерпретувати ключові клінічні дані для планування лікування та догляду за пацієнтом; • вміти залучати до прийняття рішень та співпрацювати з пацієнтами та їх сім'ями, беручи до уваги їх цінності та уподобання; • вміти використовувати компетенції інших членів команди; • вміти враховувати правові, моральні, культуральні, гендерні та етичні аспекти в процесі клінічного мислення.

1.3. Структура програми

Назви змістових модулів (за наявності) та тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
1. Вступ до клінічного мислення. Ключові теорії та моделі клінічного мислення.	4	4		
2. Збір, інтерпретація та визначення пріоритетності ключових клінічних знахідок і проблем.	10	2	4	4
3. Генерація диференціальних діагнозів, прийняття рішень. Менеджмент пацієнта.	10	2	4	4
4. Методики розвитку клінічного мислення (кейси, віртуальний пацієнт, робота під наставництвом, робота з літературою, самооцінка)	12	2	10	2
5. Упередження та когнітивні помилки. Аналіз та уникнення помилок.	9	1	4	2
Разом	45	11	22	12

1.4. Тематичні плани

Тематичний план лекційних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Вступ до клінічного мислення. Ключові теорії та моделі клінічного мислення.	4
2.	Збір, інтерпретація та визначення пріоритетності ключових клінічних знахідок і проблем.	2
3.	Генерація диференціальних діагнозів, прийняття рішень. Менеджмент пацієнта.	2
4.	Методики розвитку клінічного мислення (кейси, віртуальний пацієнт, робота під наставництвом, робота з літературою, самооцінка)	2
5.	Упередження та когнітивні помилки. Аналіз та уникнення помилок.	1
	Разом	11

Тематичний план практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Вступ до клінічного мислення. Ключові теорії та моделі клінічного мислення.	
2.	Збір, інтерпретація та визначення пріоритетності ключових клінічних знахідок і проблем.	4
3.	Генерація диференціальних діагнозів, прийняття рішень. Менеджмент пацієнта.	4
4.	Методики розвитку клінічного мислення (кейси, віртуальний пацієнт, робота під наставництвом, робота з літературою, самооцінка)	10
5.	Упередження та когнітивні помилки. Аналіз та уникнення помилок.	4
	Разом	22

Тематичний план самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин
1.	2. Збір, інтерпретація та визначення пріоритетності ключових клінічних знахідок і проблем.	4
2.	3. Генерація диференціальних діагнозів, прийняття рішень. Менеджмент пацієнта.	4
3.	4. Методики розвитку клінічного мислення (кейси, віртуальний пацієнт, робота під наставництвом, робота з літературою, самооцінка)	2
4.	5. Упередження та когнітивні помилки. Аналіз та уникнення помилок.	2
	Разом	12

1.5. Ресурсне забезпечення реалізації програми

№	Пункт опису	Опис
1	Кадрове забезпечення (перелік викладачів, які реалізують сертифікатну програму)	<p>Петровський Юрій Юрійович</p> <ul style="list-style-type: none"> – yuriy.petrovskiy@onmedu.edu.ua, +380677638980 – навчально-виробничий комплекс інноваційних технологій навчання – к.мед.н, доцент кафедри симуляційних медичних технологій <p>Усиченко Катерина Миколаївна</p> <ul style="list-style-type: none"> – katelyna.usychenko@onmedu.edu.ua, +380682607957 – сектор забезпечення якості освіти – к.мед.н, доцент кафедри інфекційних хвороб з курсом дерматовенерології
2	Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедійний проектор, екран, ноутбук
3	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Робота на платформі CASUS (віртуальний пацієнт), мультимедійні презентації, робоча

		програма
Рекомендована література		
4	Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Головенко А. М. Клінічне мислення у вирішенні сучасних медичних проблем : навч. посіб. / А. М. Головенко, А. І. Шевченко, А. І. Мельник. – К., 2020. – 264 с. 2. Леонт'єв В. Клінічне мислення в роботі лікаря : навч. посіб. для студентів медичних вузів / В. Леонт'єв. – К. : Медкнига, 2018. – 256 с. 3. Ліщук Н. М. Формування клінічного мислення у вирішенні сучасних медичних проблем : навч. посіб. / Н. М. Ліщук, Н. Ю. Коломоєць, М. К. Хрущ. – К. : Видавничий дім «Слово», 2019. – 344 с.
5	Додаткова література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Joy Higgs, Mark A Jones, Stephen Loftus, PhD, MSc, BDS, Nicole Christensen Clinical Reasoning in the Health Professions Elsevier Health Sciences, 2008 https://i.clinref.com/data/uploads/books/Clinical-reasoning-in-the-health-professions.pdf

1.6. Викладання, система оцінювання, форми контролю

№	Пункт опису	Опис
1	Форми та методи навчання	<p>Вивчення дисципліни реалізується на основі таких методів навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – за домінуючими методами навчання (вербальні, наочні); – бліц-опитування; – розв'язання творчих задач; – групові дискусії з проблемних ситуацій; – проблемний метод навчання;
2	Форми та методи поточного контролю	<ul style="list-style-type: none"> – контроль активності здобувача під час роботи в малих групах; – усна відповідь
3	Форми та методи підсумкового контролю	<p>Вивчення навчальної дисципліни завершується заліком. Залік отримують здобувачі вищої освіти, які не мають пропусків практичних та лекційних занять або відпрацювали пропущені аудиторні заняття і мають середній бал не менше, ніж «3».</p>
4	Система оцінювання поточної навчальної діяльності	<p><i>Відповідно «Положенню про освітній процес» оцінювання результатів академічної успішності під час іспиту здійснюється за національною шкалою:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • оцінка «відмінно» виставляється здобувачу, який систематично працював протягом семестру, показав під час іспиту різнобічні і глибокі знання матеріалу освітньої

		<p>компоненти, вміє успішно виконувати завдання, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів освітньої компоненти, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчального матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань; рівень компетентності – <i>високий (творчий)</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> • оцінка «добре» виставляється здобувачу, який показав знання матеріалу освітньої компоненти в достатньому обсязі, успішно виконав передбачені робочою програмою освітньої компоненти завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована робочою програмою освітньої компоненти, показав достатній рівень знань з освітньої компоненти і здатний до їх самостійного оновлення у ході подальшого навчання та професійної діяльності; рівень компетентності – <i>достатній (конструктивно-варіативний)</i>; • оцінка «задовільно» виставляється здобувачу, який показав знання матеріалу освітньої компоненти в обсязі, необхідному для подальшого навчання та роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених робочою програмою освітньої компоненти, допустив окремі помилки у відповідях на іспиті і під час виконання екзаменаційних завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених помилок під керівництвом науково-педагогічного працівника; рівень компетентності – <i>середній (репродуктивний)</i>; • оцінка «незадовільно» виставляється здобувачу, який не показав знання матеріалу освітньої компоненти в достатньому обсязі, допустив принципові помилки у виконанні завдань, передбачених робочою програмою освітньої компоненти, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи; рівень компетентності – <i>низький (рецептивно-продуктивний)</i>. <p><i>Підсумковий контроль у формі заліків оцінюється за двобальною шкалою:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • оцінка «зараховано» виставляється
--	--	--

		<p>здобувачу, який виконав робочу програму освітньої компоненти, не має академічної заборгованості; <i>рівень компетентності – високий (творчий)</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> оцінка «не зараховано» виставляється здобувачу, який не виконав робочу програму освітньої компоненти, має академічну заборгованість (середній бал нижче ніж 3,0 (120 балів) та/або пропуски занять); <i>рівень компетентності – низький (рецептивно-продуктивний)</i>.
5	Критерії оцінювання результатів навчання	Відповідно до «Положення про освітній процес» Результати академічної успішності здобувачів виставляються у вигляді оцінки за національною шкалою, 200-бальною та шкалою ЄКТС й мають стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань

ПРОЕКТНА ГРУПА:

1. Волянська А.Г. – д.мед.н, професор кафедри акушерства та гінекології

_____

2. Петровський Ю.Ю. – к.мед.н., доцент кафедри симуляційних медичних технологій

_____

3. Усиченко К.М. – к.мед.н., доцент кафедри інфекційних хвороб з курсом дерматовенерології

_____